स्तीर्णं प्रसारितं तथा वीरः कर्म्मशूरो यजमानोऽस्यास्तीति वीरवत्। वस्तोरक्तोरित्येतदव्ययपदद्वयमहोरात्रिवाचकम्। इदं बर्हिः वस्तोरहनि वृतं सम्पादितम्, अक्तोः रात्रौ प्रभृतं प्रकर्षेण उन्नतदेशे स्थापितं, तादृशं बर्हिः राया धनेन बर्हिष्मतः बर्हिष्युक्तान् अत्यगात् अतीत्य गतम् इतरयागेभ्योऽधिकं धनं प्रयच्छतीत्यर्थः। वसुधेयस्य वसु धनमेव धेयं सम्पादनीयं यस्य कुवेरादेः सोऽयं वसुधेयस्तस्य वसुवने धनदाननिमित्तं तदीयं धनम् अस्मभ्यं दातुमित्यर्थः। वेतु बर्हिर्देव आज्यं पिबतु। तदर्थं हे होतर्यज याज्यां पठ॥

अथ द्वितीयामाह। "देवीर्द्वार इन्द्रꣳ सङ्घाते। विद्वीर्य्यामन्ववर्द्धयन्। आ वत्सेन तरुणेन कुमारेण च मीविता अपार्व्वाणम्। रेणुककाटं नुदन्ताम्। वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यज" [१] इति। द्वारशब्दाभिधेयस्त्रीमूर्त्तयो द्वितीयानुयाजदेवताः। ता देव्य इन्द्रमवर्द्धयन्। कीदृश्यः, सङ्घाते विद्वीर्द्वाराभिमानित्वात् कवाटद्वयमेलने दृढशक्तयः कुत्र वर्द्धितवत्यः यामं नियमरूपयागे वत्सोऽत्यन्तबालः तरुणो युवा तयोर्मध्ये वर्त्तमानः कुमारः, चकारस्तेषां समुच्चये आकारः कार्त्स्न्यवाची, सर्व्वैः अपत्यैः सहितमिन्द्रमित्यर्थः। किञ्चैता द्वार्देवताः मीविताः बलाधिक्येन स्थौल्यमापन्नाः सत्यः रेणुककाटमपनुदन्तां, कर्य्यां भवं काटं लिङ्गं रेणुकं रमणशीलं काटं यस्य राक्षसादेः तं स्वैरचारिणं निराकुर्व्वन्तु। दृष्टान्तार्थो अर्व्वन्शब्दः। दुर्दान्ताश्वो यथा विषयव्यसनेन यत्र क्वापि